

שם המחקר: הערכת שביעות רצונם של אנשים עם פיגור שכלי מהסובב הפיזי במסגרות דיור

ותעסוקה בקהילה

רשות המחקר: אונ' בר אילן

שנה: 2007

מס' קטלוגי: 16

שמות החוקרים: ד"ר שוורץ חיה, בה"ס לעבודה סוציאלית, אונ' בר אילן

ד"ר ארכ' מיכלק יוסיפיה, המחקר לחקר ולימוד הזקנה, אונ' חיפה

תקציר המחקר

המחקר הינו מחקר גישוש העוסק בהערכת סובב פיסי ובחקר משתמשים במסגרות דיור ותעסוקה מוגנות לאנשים עם פיגור שכלי. המחקר משלב שני תחומי ידע: תחום הארכיטקטורה ותחום העבודה הסוציאלית. המחקר בוצע בשנת 2006 ב-6 מסגרות שנקבעו ע"י משרד הרווחה. בתחום הארכיטקטורה, המחקר בחן את מאפייני הסובב הפיסי במסגרות אלו. בתחום העבודה הסוציאלית המחקר בדק את שביעות הרצון מהסובב הפיסי של הלקוחות המשתמשים באותם בנינים (דיירים או חניכים מועסקים) וכן את שביעות הרצון של אנשי הצוות העובדים באותם בנינים. המחקר נעשה בשני שלבים. בשלב הראשון נאסף מידע על מנת להשיב על שתי שאלות: (א) האם הבנינים של מסגרות הדיור והתעסוקה המוגנות בקהילה נבנו לפי ההנחיות הקיימות? (ב) האם הנחיות התכנון הקיימות עבור בנינים אלו מתאימות לצרכים של אנשים עם פיגור שכלי? בשלב השני של המחקר נאסף מידע על מנת להשיב על שתי שאלות נוספות: (א) מאילו מאפיינים של הסובב הפיסי במסגרות הדיור והתעסוקה המוגנות בקהילה קיימת שביעות רצון בקרב המשתמשים (הלקוחות ואנשי הצוות) ואיזה סובב פיסי גורם לאי-שביעות רצון? (ב) כיצד משפיע הסובב פיסי על סגנון החיים המתאפשר לאנשים עם פיגור שכלי באותם בנינים? מאפייני הסובב הפיסי של מסגרות הדיור והתעסוקה המוגנות שנבדקו, הוצאו מתוך הנחיות תכנון קיימות המשמשות כיום את מתכנני הבנינים. הערכה של 40 מאפייני סובב פיסי בכל מסגרת בוצעה באמצעות כלי אשר פותח ע"י החוקרת מתחום הארכיטקטורה והותאם לצרכי המחקר. המידע לגבי שביעות הרצון מהסובב הפיסי של הלקוחות במסגרות (דיירים וחניכים מועסקים) ושל אנשי הצוות נאסף באמצעות ראיון מובנה שפותח לצורך המחקר ע"י החוקרת מתחום העבודה הסוציאלית. לצורך כך רואינו 45 לקוחות ו-37 אנשי צוות. ממצאי המחקר בשלב הראשון מוצגים לגבי כל בניין בנפרד. תצפיות ומדידות במכשירים נערכו בחללים רלבנטיים לדיירים או לחניכים. חללים רלבנטיים הינם חללים לגביהם נערכו ראיונות עם דיירים וחניכים.

ממצאי המחקר בשלב השני מוצגים על פי החללים השונים של הסובב הפיסי שנבדקו, תוך השוואת תפיסת שביעות הרצון של הדיירים עם זו של הצוות. כסכום למחקר גובשו המלצות לשפור סובב פיסי בכל מסגרת שנבדקה, וכן המלצות לגבי הנחיות תכנון עתידיות לגבי הסובב הפיסי במסגרות דיור ומסגרות תעסוקה מוגנות. ממצאי המחקר עשויים להיות רלבנטיים לגופים הציבוריים והפרטיים המפעילים מסגרות דיור ומסגרות תעסוקה מוגנות ואשר מטרתם המוצהרת הינה שיפור איכות החיים של אנשים עם פגור שכלי.